

मौजे डेहणी, ता. दिग्रस, जि. यवतमाळ येथील
संपादित जमीनीचा भूसंपादन अधिनियम,
१८९४ च्या कलम १८ नुसार वाढीव मोबदला
अदा करण्यास्तव निधी वितरीत करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
महसूल व वन विभाग,
शासन निर्णय क्र. मावेजा-२०२४/प्र.क्र. ८२/र-१२
मंत्रालय, मुंबई-४०००३२.
दिनांक - ०७ फेब्रुवारी, २०२५

वाचा -

- १) महसूल व वन विभाग शासन निर्णय क्र. अ.क.वा./न्यायप्रकरण/१०९९/प्र.क्र.१५२/अ-२,
दि. २४/१२/२००३
- २) महसूल व वन विभाग शासन परिपत्रक क्र.:बीयुडी-२०१८/प्र.क्र.६७/ब-१, दि. ९/३/२०१८
- ३) उपायुक्त (पुनर्वसन), विभागीय आयुक्त कार्यालय, अमरावती यांचे पत्र क्रमांक/उपआ(पुनर्व)/
प्र.क्र./भू.स.१/कावि-१३७/२०२४, दि. ०८.०७.२०२४

प्रस्तावना :-

मौजे डेहणी ता. दिग्रस जि. यवतमाळ येथील सौ. गीताबाई सदानंद निरपासे यांचे १.२० हे. आर. क्षेत्र गावठाण विस्तार योजनेसाठी संपादीत केलेले असून, त्याबाबतचा भूसंपादन निवाडा दिनांक १४.०७.१९९९ रोजी घोषित केला आहे. सदर निवाड्याच्या विरुद्ध संबंधितांनी भूसंपादन अधिनियम, १८९४ च्या कलम १८ अन्वये दिवाणी न्यायालय, पुसद येथे भूसंदर्भ क्र. १०२/१९९७ दाखल केला होता. यामध्ये मा. दिवाणी न्यायालय (वरिष्ठ स्तर) पुसद यांनी दि. ०२.०१.२००४ रोजी आदेश पारीत केलेले आहेत. संबंधित भूधारक सौ. गीताबाई सदानंद निरपासे यांनी दिवाणी न्यायालय, पुसद यांच्या सदर आदेशाविरुद्ध मा. उच्च न्यायालय नागपुर खंडपीठात प्रथम अपील क्र. ५५०/२०२२ दाखल केले होते. सदर प्रकरणी मा. उच्च न्यायालयाच्या निर्णयानुसार संबंधित भूधारकास वाढीव मोबदला अदा करण्यास्तव उपायुक्त (पुनर्वसन), विभागीय आयुक्त कार्यालय, अमरावती यांनी संदर्भाधीन क्र. ३ येथील पत्रान्वये निधी उपलब्ध करून देण्याची विनंती केली आहे. सदर विनंतीच्या अनुषंगाने निधी वितरीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

एल.ए.सी.क्र. १०२/१९९७ मधील प्रथम अपील क्र. ५५०/२०२२ मध्ये मा. उच्च न्यायालय नागपुर खंडपीठाने दि. २०.०८.२०२२ रोजी दिलेल्या आदेशानुसार भूसंपादन प्रकरण क्रमांक ०१/४७/१९९५-१९९६, मौजे डेहणी ता. दिग्रस जि. यवतमाळ मध्ये भूधारक सौ. गीताबाई सदानंद निरपासे यांना वाढीव मोबदला अदा करण्यास्तव उपायुक्त (पुनर्वसन), विभागीय आयुक्त कार्यालय, अमरावती यांनी मागणी केल्याप्रमाणे रक्कम रुपये १,०८,८१,४४९/- (अक्षरी रुपये एक कोटी आठ लक्ष एकव्याऐंशी हजार चारशे एकोणपन्नास फक्त) एवढा निधी वितरीत करण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे.

२. सदर बाबीवरील खर्च भागविण्यासाठी विभागीय आयुक्त, अमरावती यांना रुपये १,०८,८१,४४९/- (अक्षरी रुपये एक कोटी आठ लक्ष एकव्याऐंशी हजार चारशे एकोणपन्नास फक्त) इतका निधी BEAMS प्रणालीवर निधी उपलब्ध करून देण्याची कार्यवाही वित्तीय सल्लागार व सह सचिव, मदत व पुनर्वसन, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांनी करावी.

३. एल.ए.सी.क्र. १०२/१९९७ मधील प्रथम अपील क्र. ५५०/२०२२ मध्ये मा. उच्च न्यायालय नागपुर खंडपीठाने दि. २०.०८.२०२२ रोजी दिलेल्या आदेशानुसार भूसंपादन प्रकरण क्रमांक ०१/४७/१९९५-१९९६, मौजे डेहणी ता. दिग्रस जि. यवतमाळ मध्ये भूधारक सौ. गीताबाई सदानंद निरपासे यांना भूसंपादन अधिनियम, १८९४ च्या कलम १८ नुसार वाढीव मोबदला अदा करण्यासाठी सन २०२४-२०२५ या वित्तीय वर्षात BEAMS प्रणालीवर उपलब्ध तरतूदीतून रुपये १,०८,८१,४४९/- (अक्षरी रुपये एक कोटी आठ लक्ष एकव्याऐंशी हजार चारशे एकोणपन्नास फक्त) एवढा निधी “मागणी क्र.सी-५, २२३५, सामाजिक सुरक्षा व कल्याण नैसर्गिक आपत्तीच्या निवारणार्थ सहाय्य, २००, इतर सहाय्यकारी उपाययोजना, ०६. (०६) (०१) लोकसंख्या वाढीमुळे गावठाण विस्तार (कार्यक्रम), २७, लहान बांधकामे (२२३५ D६०४)” या लेखाशीर्षाखाली विभागीय आयुक्त, अमरावती यांना खालील अटीच्या अधीन राहून उपलब्ध करून देण्यात येत आहे.

वित्तीय शिस्तीच्या अनुषंगाने सर्व संबंधितांनी खालील सूचनांची काटेकोरपणे अंमलबजावणी करावी.

- १) विभागीय आयुक्त, अमरावती यांनी भूधारकास अदा करण्यासाठी परिगणना केलेली वाढीव मोबदला रक्कम अंतिम व योग्य असल्याची खातरजमा करून, उपलब्ध करून दिलेली उपरोक्त रक्कम भूधारकास तात्काळ अदा करावी.
- २) विभागीय आयुक्त, अमरावती यांनी मा. न्यायालयाच्या निर्णयानुसार वाढीव मोबदला मंजूरीचे आदेश तात्काळ निर्गमित करावेत.
- ३) अदा करण्यासाठी मंजूर केलेल्या बाबी व्यतिरिक्त अन्य बाबींवर अनुदान खर्च होणार नाही याची विभागीय आयुक्त यांनी दक्षता घ्यावी.
- ४) या आदेशान्वये मंजूर करण्यात आलेला निधीपेक्षा जास्त निधी कोणत्याही परिस्थितीत खर्च होणार नाही याची संबंधितांनी दक्षता घ्यावी.
- ५) सदर आदेशात नमूद लेखाशीर्षातर्गत कोणताही निधी शिल्लक राहणार नाही अथवा सदर आदेशान्वये प्राप्त होणारा निधी संबंधित यंत्रणेच्या कोणत्याही Operational Bank Account/ PLA (स्वीय प्रपंची खाते) मध्ये जमा करून ठेवण्यात येणार नाही, याची संबंधित अधिकारी यांनी दक्षता घ्यावी.
- ६) सदरच्या आदेशात नमूद लेखाशीर्षातर्गत संबंधित संनियंत्रण अधिकारी यांनी होणाऱ्या खर्चाचे स्वतंत्र लेखे ठेवून शासनाच्या प्रचलित लेखा पद्धतीनुसार ते महालेखापाल यांना सादर करावेत. तदनुषंगाने या लेखाशीर्षाखाली होणाऱ्या खर्चाचा ताळमेळ, विनियोजन लेखे इत्यादि कामे संबंधितांनी प्रचलित पद्धतीप्रमाणे करावीत.

- ७) या संदर्भातील खर्च विवरणपत्रे/ अहवाल शासनास सादर करण्यात यावा. उपरोक्त निधी संबंधित खर्च ताळमेळाची विवरणपत्रे महालेखापाल कार्यालयाच्या Reconciliation Slip सह शासनास सादर करावीत.
  - ८) संबंधित अधिकारी यांनी या आदेशान्वये वितरीत निधीचे उपयोजन प्रमाणपत्र Utilisation Certificate महालेखापाल कार्यालय, संबंधित जिल्हाधिकारी/ विभागीय आयुक्त/शासनास तातडीने सादर करावे.
  - ९) सदर आदेशात नमूद लेखाशीर्षातर्गत कोणताही निधी शिल्लक राहणार नाही अथवा सदर आदेशान्वये प्राप्त होणारा निधी संबंधित यंत्रणेच्या कोणत्याही Operational Bank Account/PLA (स्वीय प्रपंजी खाते) मध्ये जमा करून ठेवण्यात येणार नाही याची संबंधित अधिकारी यांनी दक्षता घ्यावी.
  - १०) सदर आदेशात नमूद लेखाशीर्षातर्गत संबंधित संनियंत्रण अधिकारी यांनी होणाऱ्या खर्चाचे स्वतंत्र लेखे ठेवून शासनाच्या प्रचलित लेखा पद्धतीनुसार ते महालेखापाल यांना सादर करावेत. तदनंतर या लेखाशीर्षाखाली होणाऱ्या खर्चाचा ताळमेळ, विनियोजन लेखे इत्यादी कामे संबंधितांनी प्रचलित पद्धतीप्रमाणे करावे.
  ४. सदर शासन निर्णय वित्त विभागाच्या अनौ. संदर्भ क्रमांक ४६६/२०२४/व्यय-९, दि. ०४.१०.२०२४ अन्वये प्राप्त सहमतीनुसार व सक्षम प्राधिकाऱ्याच्या मान्यतेने निर्गमित करण्यात येत आहे.
  ५. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेतिक क्रमांक २०२५०२०७१६१७५७४११९ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.
- महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(संजय जगताप)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत-

१. विभागीय आयुक्त तथा मुख्य नियंत्रक अधिकारी (पुनर्वसन), अमरावती
२. उप आयुक्त (पुनर्वसन), विभागीय आयुक्त कार्यालय, अमरावती
३. जिल्हाधिकारी, यवतमाळ
४. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) - १/२, मुंबई / नागपूर
५. महालेखापाल (लेखापरीक्षा) - १/२, मुंबई / नागपूर
६. जिल्हा कोषागार अधिकारी, यवतमाळ
७. महसूल व वन विभाग कार्यासन ब-१/ अ-४/पीएसी/ म-११, मंत्रालय, मुंबई
८. निवड नस्ती र-१२.